

مقاله پژوهشی

تأثیر قدرت نرم در امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران از منظر آیت الله خامنه ای

کریم عباسی^۱، صمد قائم پناه^۲، حسن شمسینی غیاثوند^۳، سید اسد اله اطهری مریان^۴

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۱۱/۱۴

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۲/۲۳

چکیده: جمهوری اسلامی ایران به عنوان حکومتی متکی بر ارزش ها و آرمان های دینی و مذهبی که بر پایه مردم سالاری دینی اداره می گردد و مهمترین آرمان آن تحقق عدالت و گسترش آرمان های انقلاب اسلامی در سراسر جهان و حمایت از مستضعفان عالم و مبارزه با مستکبرین می باشد. جامعه ای با این آرمان و اهداف، همیشه از طرف مستکبرین برای محقق نشدن آرمان های و اهداف با تهدیداتی مواجه بوده و خواهد بود. برای یافتن مبانی امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران یکی از بهترین راه هایی که میتوان بیان نمود مطالعه سخنرانی های آیت الله خامنه ای رهبر جمهوری اسلامی ایران است که وظیفه سیاست گذاریهای کلان جمهوری اسلامی ایران را عهده دارد می باشد. در این تحقیق قصد داریم مبانی امنیت ملی را از نگاه سکندار نظام جمهوری اسلامی ایران و فرمانده کل قوا مورد بررسی قرار دهیم و به سوال؛ تأثیر قدرت نرم در امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران از منظر آیت الله خامنه ای چیست؟ پاسخ دهیم. و روشی که در این مقاله انتخاب شده توصیفی، تحلیلی بوده و روش گرد آوری مطالب آن نیز بر اساس روش کتابخانه ای می باشد.

واژگان کلیدی: قدرت نرم، امنیت ملی، جمهوری اسلامی، مقام معظم رهبری.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

^۱ دانشجوی دکترای علوم سیاسی (اندیشه سیاسی)، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، واحد تاکستان، دانشگاه آزاد اسلامی، تاکستان (ایران).
k.abbas92@yahoo.com

^۲ گروه علوم سیاسی، واحد تاکستان، دانشگاه آزاد اسلامی، تاکستان، ایران (نویسنده مسؤل).
sghaempanah89@gmail.com

^۳ گروه علوم سیاسی، واحد تاکستان، دانشگاه آزاد اسلامی، تاکستان، ایران.
shamsini_h@yahoo.com

^۴ گروه علوم سیاسی، واحد تاکستان، دانشگاه آزاد اسلامی، تاکستان، ایران.
athary.asadolah@yahoo.com

مقدمه

امنیت در شمار نعمتهای درجه‌ی اول پروردگار و از مهم‌ترین و مؤثرترین عوامل مورد نیاز یک جامعه است که در طول حیات بشر در اشکال مختلف ظهور و بروز پیدا کرده و جامعه را به سمت تشکیل حکومت، تهیه ساز و برگ‌های نظامی، ساخت برج‌ها و باروهای مرتفع و دیوارهای بلند سوق داده است. چرا که اگر امنیت در یک جامعه‌ای نباشد، در آن جامعه هیچ کار درست و مثبتی نمی‌شود انجام داد؛ در محیط ناامن هر کس به فکر حفظ جان خود می‌باشد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر انقلاب اسلامی ایران در دیدار با سفرا و مسئولان وزارت امور خارجه در تاریخ ۳۰ تیر ماه ۱۳۹۷، هدف از تشکیل جمهوری اسلامی را، حفظ منافع ملی، استقلال، آزادی، عدالت اجتماعی، قدرت و امنیت ملی اعلام نمودند. و در تاریخ ۰۳ آبان ۱۳۹۶ در جمع دانش‌آموختگان دانشگاه افسری ارتش فرمودند: اینکه می‌گوییم امنیت یکی از مهم‌ترین بخشها است، به‌خاطر این است که هر پیشرفت دیگری متوقف به امنیت است. اگر امنیت نباشد پیشرفت علمی هم نیست، پیشرفت صنعتی و اقتصادی هم نیست؛ اگر امنیت نباشد، آرامش و اطمینان و سکینه‌ی روحی در مردم وجود ندارد. در فضای ناامن، آرزوهای بزرگ و آرمانهای درخشان، در ذهنها فراموش میشود؛ همه به فکر حفظ امنیت جان خود هستند. وقتی در کشور امنیت هست، آنوقت این یک عرصه و یک بستری برای رشد همه‌ی عناصر رشد یک کشور و عناصر پیشرفت یک کشور است

از همین روی دشمن همواره سعی نموده با خصومت می‌ورزی، امنیت را از بین ببرد. مقام معظم رهبری در تاریخ ۲۶/۰۶/۱۳۹۶ در این باره می‌فرمایند: دشمنان بین‌المللی ما -یعنی نظام سلطه و سردمداران نظام سلطه و شیطان بزرگ؛ آمریکا و دنباله‌هایش- از روز اول پیروزی این ملت در انقلاب اسلامی در صدد برآمدند تا امنیت را از این کشور سلب کنند. ایشان در ۱۲/۰۸/۱۳۹۸ با یادآوری برخی اقدامات آمریکایی‌ها در ۴۱ سال گذشته از جمله تهدید، کودتا، تحریم، تحریک قومیتها، تجزیه‌طلبی، آشوب‌طلبی، محاصره‌ی اقتصادی، نفوذ و روشهای دیگر، تأکید کردند: آنها در این مدت هر چه بلد بودند و می‌توانستند علیه نهادهای برخاسته از انقلاب بویژه اصل جمهوری اسلامی توطئه و اقدام کردند.

از جمله از عوامل خشتی‌کننده تهدیدات دشمن مولفه‌های قدرت نرم جمهوری اسلامی ایران در بدنه جامعه می‌باشد که بارها با اقدامات به موقع خود دشمن را در رسیدن به اهداف خود ناکام گذاشته‌اند.

طرح مساله

یکی از ارکان تداوم هر حکومتی امنیت ملی است. لذا ایجاد امنیت در جامعه و پاسداری از آن یکی از وظایف عمده دولت های می باشد ضمن اینکه امنیت ملی هر کشور رابطه مستقیمی در سیاست های اعلامی و اقدامی کشورها در عرصه های داخلی و خارجی دارد. پیروزی انقلاب اسلامی ایران به رهبری امام خمینی (ره) در سال ۱۳۵۷ و روی کار آمد حکومت جمهوری اسلامی ایران موجب شد در بین سیاست های این کشور در قبل از انقلاب اسلامی با بعد از انقلاب اسلامی تغییرات اساسی صورت گیرد. لذا بعد از پیروزی انقلاب اسلامی ایران با توجه به فرهنگ شیعه و جایگاه ولایت فقیه و اجتهاد در مذهب تشیع و با توجه به آرمانهای انقلاب اسلامی، ارتباط معناداری بین مولفه های قدرت نرم شامل فرهنگ، ارزشها، سیاست های داخلی و خارجی با امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران وجود دارد که بسیاری از تهدیدات دشمن در عرصه های داخلی و بین الملل را خنثی نماید. ایت الله خامنه ای به عنوان رهبر جمهوری اسلامی ایران با واقف بودن به اهمیت قدرت نرم در مقابله با تهدیدات سخت، نیمه سخت و نرم بارها به اقدامات دشمن برای از بین بردن قدرت نرم جمهوری اسلامی ایران اشاره نموده و هشدار داده است و از مسئولین مربوطه خواسته است تا در مقابل تهاجمات اشاره شده موضع گیری و آرایش مناسبی داشته باشند. با توجه به فرمایشات مقام معظم رهبری در باره امنیت و تلاش دشمن برای ایجاد نا امنی و نابودی جمهوری اسلامی ایران در این تحقیق قصد داریم مبانی امنیت ملی از نگاه مقام معظم رهبری در حوزه سیاسی را با پاسخ به سوال تأثیر قدرت نرم در امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران از منظر ایت الله خامنه ای چیست؟ مورد بررسی قرار دهیم.

سوال اصلی:

تأثیر قدرت نرم در امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران از منظر ایت الله خامنه ای چیست؟

فرضیه مقاله:

مولفه های قدرت نرم جمهوری اسلامی ایران یکی از ارکان تأثیر گذار در تأمین امنیت ملی ایران می باشد و جمهوری اسلامی ایران توانسته با توجه به قدرت نرم خود، از پیچ های تاریخی مهمی همچون جنگ تحمیلی، فتنه سال ۱۳۸۸، فتنه سال ۱۴۰۱ عبور نموده و قدرت نرم جمهوری اسلامی ایران را در جهان مطرح و نقش بازیگری برای آن در صحنه بین الملل ایجاد نماید.

تعاریف و ادبیات نظری

قدرت نرم

در مطالعات راهبردی، انواع و چهره‌های مختلف قدرت در قالب دو نوع کلی سخت و نرم قابل دسته‌بندی است. اندیشمندان و محققان سیاست بین‌الملل و مطالعات راهبردی در این نکته اشتراک نظر دارند که در مناسبات بین واحدهای سیاسی و نیز در عرصه نظام بین‌الملل می‌توان از دو نوع قدرت سخت و نرم سخن گفت. هر کدام از این دو نوع، مبانی نظری و ابعاد و منابع خاص خود را دارند و کشور قدرتمند آن است که بتواند با درک وزن هر یک از آن دو در مقاطع و مناطق مختلف، راهبرد ملی و فراملی خود را تنظیم کند. جوزف نای در مقاله «انقلاب اطلاعات و قدرت نرم آمریکا»، بیان می‌کند در ابتدای قرن بیست و یکم کشورهایی از قدرت نرم برخوردارند که؛

۱- فرهنگ و عقاید حاکم بر آنها به هنجارهای متداول و مسلط در جهان (لیبرالیسم، کثرت‌گرایی و خودمختاری فردی) نزدیک باشد.

۲- ابزارهای ارتباطی متعدد و مؤثری داشته و از این طریق در تغییر و شکل دادن به گفتمان و چارچوب‌های جهانی، تعیین‌کننده هستند.

۳- بواسطه سیاست‌ها و رویه‌های داخلی و بین‌المللی، صاحب اعتبار و شهرت هستند.

نای معتقد است که قدرت نرم صرفاً توانایی انجام کار یا توانایی کسب نتایج دلخواه نیست، بلکه عبارتست از توانایی شکل یا تغییر دادن ترجیحات و اولویت‌های دیگران تا بر اساس آنچه ما می‌خواهیم فکر یا رفتار کنند (S.P. Public Affairs, 190). بنابراین قدرت نرم نزد بازیگرانی است که بدون اینکه از زور و اجبار استفاده کنند، نتایج دلخواه را می‌گیرند، چون سیاست‌ها و ارزش‌های آنها برای دیگران جذابیت دارد. بازیگری که از قدرت نرم برخوردار است دیگران را اقناع می‌کند تا از او و ارزش‌های او پیروی کنند یا هنجارها و نهادهایی را بخواهند که رفتار مورد نظر آن بازیگر را تولید می‌کنند. به عقیده نای، قدرت نرم در اندیشه، توانایی و فرهنگی نهفته است که در قالب نهادها و ضوابط جاری است و همین جریان به تقویت قدرت یک بازیگر خاص کمک می‌کند، برای اینکه دیگران می‌کوشند تا مطابق خواست آن بازیگر، رفتار و اندیشه کنند. به گفته نای، اگر بازیگری موفق شود قدرت خود را در نگاه دیگران مشروع جلوه دهد و نهادهایی تأسیس کند که دیگران علائق خود را بر اساس ضوابط آن نهادها هماهنگ نمایند، دیگر نیازی نیست تا آن بازیگر مسلط به شیوه سنتی عمل کند و برای تحقق خواست خود از نیروی نظامی یا تهدیدات خشن

اقتصادی استفاده جوید، چون سایر بازیگران، چیزها یا تحولاتی را می‌خواهند که بازیگر مسلط می‌خواهد و در واقع علایق دیگران در سمت و سویی شکل می‌گیرد یا تغییر می‌کند که بازیگر مسلط می‌خواهد. اینکه دیگران از الگوی بازیگر مسلط پیروی کرده و ترجیحات خود را بر اساس آن شکل می‌دهند پیش از هر چیز به منابعی چون فرهنگ، ایدئولوژی و نهادهای فعال در کشور مسلط بستگی دارد. قدرت مسلط، اگر بتواند قدرت خود را در چشم کشورها مشروع جلوه دهد، در اعمال اراده و برنامه‌های آتی خود با مقاومت اندکی مواجه خواهد بود. اگر فرهنگ و ایدئولوژی آن بازیگر مسلط، جذابیت دارد، دیگران با شوق و سرعت زایدالوصفی در راستای مورد نظر قدرت مسلط حرکت و حتی فکر خواهند کرد. در چنین فضایی، هنجارهای بین‌المللی در واقع ادامه روال معمول در مرزهای داخل کشور مسلط است و اگر هنجارها و قواعد داخلی یک کشور به هنجاری بین‌المللی تبدیل شود و نهادها و سرمایه‌هایی برای بسط این هنجارها وجود داشته باشند، خواسته‌های قدرت مسلط همگانی و جهانشمول می‌شود، بدون اینکه هزینه قابل توجهی پرداخت شود.

نای سه منبع فرهنگ، ارزش‌ها و سیاست‌های داخلی را در کنار روش، اسلوب و ماهیت سیاست خارجی به عنوان مهم‌ترین منابع قدرت نرم معرفی می‌کند و معتقد است این منابع در گذار زمان و بر حسب شرایط، متنوع و دارای تأثیرات متفاوتی می‌باشند. لذا مولفه‌هایی که در جنگ سرد منبع تأثیرگذار قدرت نرم آمریکا محسوب می‌شوند، بعید است در حال حاضر کاربردی در مواجهه با تروریسم داشته باشد (Nye 2002:6).

امنیت ملی

امنیت در لغت از ریشه «امن» به معنای «در امان بودن» و «مصون بودن» از هرگونه تعرض و در «آرامش و آسودگی» بودن از هرگونه «تهدید» و «ترس» است (معین، ۱۳۶۳: ۳۵۴). در مفهوم دینی، امنیت یکی از نعمت‌های خداوند است که بهشتیان در روز قیامت از آن برخوردار می‌شوند (دخان: ۴۳-۵۲؛ انعام: ۱۲۶-۱۲۷). قرآن یکی از اهداف استقرار حاکمیت خدا و استخلاف صالحان و طرح کلی امامت را تحقق امنیت معرفی کرده است: «وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لِيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفْنَا مِن قَبْلِهِمْ وَلِيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَىٰ لَهُمْ وَلِيُبَدِّلَنَّهُم مِّن بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا» (نور/ ۵۵) «خداوند به کسانی از شما که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند وعده می‌دهد که قطعاً آنان را حکمرانان روی زمین خواهد کرد، همان‌گونه که به پیشینیان آنها خلافت روی زمین را بخشید، و دین و آینی را که برای آنها پسندیده پا برجا و ریشه‌دار خواهد

ساخت؛ و ترسشان را به امنیت مبدل می‌کند.» در اصطلاح؛ به معنای «نبود تهدید نظامی برای ملت و یا توان نگهداری کشور از هجوم دشمنان و یا محافظت کشور در دفع تهدیدهای خارجی علیه حیات سیاسی و منافع ملی است.» (شریعتمدار جزائری، ۱۳۸۵: ص ۷) به نظر برخی از محققین این اصطلاح در همان آغاز دوران اوج خود مانند بسیاری از دیگر اصطلاحات عینی‌طوری بکار گرفته شد که انگار مفهومی روشن و بدیهی دارد در حالی که شاید تبدیل آن به الفاظ عملیاتی مشکل باشد و هر کوششی به قول باری بوزان برای درک مفهوم امنیت بدون شناخت کافی از تناقضات و نارسایی‌های موجود در این مفهوم ساده‌اندیشانه است. ماهیت مبهم و پیچیده امنیت موجب گردیده که ارائه یک تعریف فراگیر و همگانی را با مشکل مواجه سازد. چرا که برخلاف معنای لغوی امنیت، در حوزه معنای اصطلاحی آن، اجماعی وجود ندارد و تعاریف اصطلاحی متفاوت و حتی متعارضی از آن ارائه شده است. یک بررسی اجمالی نشان می‌دهد که بیش از ۱۵۰ تعریف مختلف (از حیث معنا و بعضاً از نظر زبان‌شناختی) از امنیت وجود دارد (افتخاری، ۱۳۷۷: ۲۷-۶۰). بالین حال، به‌طور کلی، می‌توان امنیت را «احساس آزادی از ترس» یا «احساس ایمنی که ناظر بر امنیت مادی و روانی است» معنی کرد (ماندل، ۱۳۸۷: ۴۴). بوزان، یکی از اصلی‌ترین نظریه‌پردازان این حوزه، امنیت را حفاظت در مقابل خطر (امنیت عینی)، احساس ایمنی (امنیت ذهنی) و رهایی از تردید (اعتماد به دریافت‌های شخصی) تعریف می‌کند (بوزان، ۱۳۷۸: ۵۲).

به‌طور خلاصه، می‌توان گفت که دو نوع گفتمان سلبی و ایجابی در مطالعات امنیت وجود دارد. باتوجه به اینکه «تهدید» و «ارزش» کلماتی بنیادین در مطالعات امنیتی است، اگر امنیت را با استفاده از کلمه «ارزش» معنا و تفسیر کنیم به گفتمان ایجابی و اگر در برابر کلمه «تهدید» معنا کنیم، به گفتمان سلبی امنیت پرداخته‌ایم (افتخاری، ۱۳۹۲: ۵۷-۵۸). تداوم همین تقسیم‌بندی را می‌توان در مطالعات امنیت ملی نیز دنبال کرد. درواقع مفهوم امنیت ملی به‌عنوان پرکاربردترین مفهوم در مطالعات امنیت است که از اضافه‌شدن واژه «ملی» به امنیت تشکیل می‌شود؛ یعنی بنا دارد امنیت را درباره یک ملت و برای آن مورد بحث قرار دهد. در این راستا می‌توان چنین اشاره کرد که: «شرایط امن آن است که ارزشهای حیاتی برای مرجع امنیت از تهدید مصون باشد.» (لک زایی، ۱۳۸۵: ص ۱۰)

پیشینه تحقیق

برخی از آثار که در باب با وضعیت امنیت ملی در ایران تحریر شده‌اند. کتاب «جهان سوم در جستجوی امنیت ملی» یکی از آنها می‌باشد، در فصل نهم این کتاب که به قلم مارک جی

کاسیوروسکی است به همین موضوع پرداخته شده است. مؤلف در این مقاله به «مشروعیت رژیم و امنیت ملی» در ایران دوره پهلوی می‌پردازد و به‌طور کلی معتقد است که امنیت ملی ایران به واسطه نبود مشروعیت مردمی در زمان پهلوی تهدید می‌شده است.

احمد هاشم در بحران دولت ایران که با عنوان فرعی سیاست‌های داخلی امنیتی در ایران پس از [امام] خمینی منتشر شده، به بررسی بستر داخلی امنیت ملی در ایران و ابعاد منطقه‌ای و بین‌المللی آن همت گمارده است و در انتهای سیاست‌های دفاعی ایران را از نظر گذرانیده است. مؤلف با این ادعای دولتمردان آمریکا که ایران را یک تهدید جدی برای منطقه تلقی می‌نمایند مخالفت کرده، با استناد به پاره‌ای از عواملی که امنیت ملی ایران را در معرض خطر قرار می‌دهد، مدعی می‌شود که این دولت، دولتی ضعیف است و اساساً نمی‌تواند تهدیدی جدی به شمار آید. احمد هاشم در تحلیل خود اگرچه دچار خطا و اشتباه شده و در درک توانمندی‌های ایران به خطا رفته است ولی در مجموع چارچوب تحلیلی مناسبی را برای بررسی‌های انتقادی آتی فراهم می‌آورد.

کالابرس در افق‌های انقلابی به بررسی سیاست خارجی منطقه‌ای ایران در دوران پس از حضرت امام (ره) پرداخته و در این باره با آوردن شش فصل سعی می‌کند تا از ارتباط بین امنیت ملی و سیاست خارجی در ایران پرده بردارد. در این کتاب وضعیت ایران در چارچوب نظام بین‌المللی تک‌قطبی مورد بررسی قرار گرفته است.

گذشته از منابعی که ذکرش رفت می‌توان به مطالعاتی که به صورت موردی درباره اقوام مختلف در ایران و تأثیر ناشی از حرکت‌های قومی بر امنیت ملی، صورت پذیرفته نیز اشاره داشت.

مبانی امنیت ملی در گفتمان مقام معظم رهبری

اگر بخواهیم به هویت سیاسی جمهوری اسلامی ایران پی ببریم باید به تهدیدات امنیتی که این نظام را از بعد سیاسی تهدید می‌کند مورد مطالعه قرار دهیم زیرا همانگونه که کمپل می‌گوید هویت هر کشور به تهدیداتی بستگی دارد که ایجاد کننده نا امنی است. تهدیدات و نا امنی فقط در چارچوب تضعیف کشور و یا چیزی که باید از بین برود معنا نمی‌یابد، بلکه همین تهدیدات و نا امنی اساس دولت و کشور را تشکیل می‌دهد و باعث تداوم دولت می‌گردد. دولت تنها زمانی می‌داند کیست و چیست که در مقابل تهدیدات بنیادین و تهدیداتی که صرفاً می‌یابد در برابر آنها واکنش تهدید آمیز نشان داد، قرار گیرد. (عبداله خانی، ۱۳۸۹: ۱۸۵)

مقام معظم رهبری در تاریخ ۱۵ مهرماه ۱۳۸۳ در دانشگاه علوم انتظامی در باره اهمیت امنیت

فرمودند «امنیت... برای زندگی مردم و یک جامعه، گاهی از نان شب واجب‌تر و مهم‌تر است. خداوند متعال در قرآن کریم در مقام ذکر نعمتهای بزرگ خود به جامعه، می‌فرماید: «الَّذِي اطعمهم من جوع و امنهم من خوف»؛ یعنی گرسنگی و ناامنی در مقابل امنیت و راحتی و رفاه قرار دارد؛ اینها دو عنصر مقابل و مهمند.»

ایشان در ۱۸ مهر ماه ۱۳۷۹ در جمع فارغ‌التحصیلان جمعی از پرسنل نیروی انتظامی فرمودند: مهمترین مشکل برای یک کشور وقتی به وجود می‌آید که در محیط کار، در محیط زندگی، در محیط تحصیل و در فضای عمومی جامعه، مردم احساس امنیت نکنند. این‌جاست که مغزهای فعال، دستهای توانا و سرانگشتان ماهر، هیچیک نخواهند توانست مسؤولیت مهمی را که هر کدام بر دوش دارند، به انجام برسانند. در فضای امنیت است که هم تلاش علمی، هم تلاش اقتصادی، هم روحیه و نشاط و هم همه‌ی فعالیتهای یک کشور می‌تواند به‌درستی برنامه‌ریزی شود و با دقت دنبال گردد و به نتایج خود برسد.

آیت اله خامنه‌ای در ۱۹ دی ۱۴۰۱ در جمع شماری از مردم قم فرمودند: یک عده‌ای و خارجی‌ها در تبلیغات‌شان این‌جور می‌خواستند وانمود بکنند که این اغتشاشات - که حالا یک تعدادی می‌آیند در خیابانها و فریاد می‌کشند و فحش می‌دهند و یک شیشه‌ای را می‌شکنند و سطل زباله‌ای را آتش می‌زنند - مخالف با ضعف‌های کشورند؛ ضعف‌های مدیریتی، ضعف‌های اقتصادی و... نه، بنده به شما عرض می‌کنم عکس این قضیه است. این‌ها می‌خواستند نقاط قوت ما را از بین ببرند.

دشمن برای ایجاد ناامنی و تضعیف جمهوری اسلامی ایران، اهدافی را در نظر گرفته که بیشترین هجمه‌های امنیتی را از آن حوزه به جمهوری اسلامی ایران وارد نماید بر اساس فرمایشات مقام معظم رهبری این نشانگاهها در حوزه سیاسی به شرح ذیل مورد بررسی قرار گرفته است.

ولایت فقیه؛

رهبری امام خمینی (ره) و نفوذ معنوی ایشان از جمله ابعاد قدرت نرم انقلاب اسلامی ایران می‌باشد چرا که امام خمینی (ره) توانست با ارائه ارزش‌های اسلامی و باور قلبی، مردم را نسبت به احیای اصول و ارزش‌های اسلامی هدایت کرده و آنان را برای قیام بر علیه طاغوت و مقابله با استکبار آماده سازد. مقام معظم رهبری، از این حرکت به عنوان یک معجزه انقلاب اسلامی ایران تعبیر نموده که با تربیت جوانان الهی و خداجوی در برابر ناملایمات و سختیها ایستادگی کردند و جان خویش را فدای انقلاب و اسلام کردند. ایشان این معجزه را به علت اخلاصی می‌داند که در شخصیت امام

خمینی (ره) وجود داشت. ایشان میفرمایند: «آن چیزی که در کشور ایران واقع شد و بلاشک در همه ادوار تاریخ این کشور - تا آن جا که ما خوانده ایم و دیده ایم - سابقه ای ندارد، ایستادگی و فداکاری عمومی و یکپارچه مردم در راه خدا بود که در مقابل تجاوز و نامردمی دشمنان صورت گرفت. نقطه اوج این حادثه استثنایی و بی نظیر، همان حرکت درخشانی بود که از ستارگان آسمان انسانیت زمان ما - یعنی همین شهیدان عزیز ما - سر زد. این جوانانی که این طور با شور و شوق، بدون این که به آرزوها و شهوات جوانی کمترین اعتنایی بکنند، به جبهه ها رفتند و حقیقتاً با عشق و محبت الهی جان دادند، به نظر بنده این برجستگان زمان ما، از صدر اسلام به بعد، در هیچ یک از دوره ها، از لحاظ کمیت و کیفیت نظیر ندارند... این مجموعه جوان - چه آن هایی که شهید شدند، چه آن هایی که جانباز شدند، چه آن هایی که اسیر شدند، چه آن هایی که هنوز مفقودالثرند و از حال آن ها کسی مطلع نیست - جزو معجزات انقلاب در زمان ماست. چه کسی می توانست این دل های پاک و مطهر را این طور یکپارچه متوجه به خدا بکند؟ این معجزه اسلام انقلابی و اسلام پرتپش بود؛ ناشی از اخلاص آن مرد خدا، آن بنده صالح و آن رهبر واقعی و حقیقی بود که در خط رهبری پیامبران حرکت میکرد؛ راه و نفس و عمل او این حادثه عظیم را آفرید» (آیت الله خامنه ای، ۳۰/۱۱/۱۳۷۰). چنین رهبری سیاسی که برخوردار از جذابیت، مشروعیت و اعتبار بوده توانسته به جذب و ترغیب افراد برای تحقق خواسته های انقلاب اسلامی بیانجامد. در واقع مردم مسلمان ایران به رهبری امام خمینی (ره)، اسلام را به عنوان ایدئولوژی انقلابی خود برگزیدند که دلیل آن بیش از هر چیز به فرهنگ سیاسی آنان و سپس به اعتقادات آنان باز می گردد. با توجه به اینکه مهم ترین منبع فرهنگ سیاسی ایران، مبانی دینی و به طور خاص مذهب تشیع است، بنابراین حرکت اسلامی و انقلابی مردم ایران نیز از این منبع ناشی شده است.

رهبری و ولایت فقیه جامع الشرایط، تداوم بخش نبوت پیامبر (ص) و امامت ائمه معصومین (ع) و ضامن حاکمیت و اجرای احکام الهی است. مقام معظم رهبری در خصوص پیوند میان ملت و رهبر و حفظ امنیت ملی می فرماید: «تا وقتی که این اصل نورانی (ولایت فقیه) در قانون اساسی هست و این ملت از بن دندان به اسلام عقیده دارند، توطئه های این ها ممکن است برای مردم دردسر درست کند، اما نخواهد توانست این بنای مستحکم را متزلزل کند» (۲۳/۰۲/۱۳۷۹).

مقام معظم رهبری (مدظله العالی)، ولایت فقیه را نقطه اتحاد و انسجام راه ها مطرح می کنند که در مواقع حساس این وحدت و انسجام مردم را هدایت می کند. ایشان می فرمایند: اصل ولایت فقیه و

پیوستن همه‌ی راه‌های اصلی نظام به مرکز ولایت، نقطه‌ی درخشان نظام اسلامی و تحقق آن یادگار ارزنده و فراموش‌نشدنی حضرت امام خمینی (ره) است. این اصل همان ذخیره پایان‌ناپذیری است که باید مشکلات نظام اسلامی را در حساس‌ترین لحظات و خطرناک‌ترین گردنه‌های مسیر پرخطر جمهوری اسلامی حل کند و گره‌های ناگشودنی را بگشاید، خدشه در التزام به ولایت‌فقیه و تبعیت از رهبری، خدشه در کلیه‌ی نظام اسلامی است و اینجانب این را از هیچ کس و هیچ دسته و گروهی تحمل نخواهم کرد. (حدیث ولایت ج ۳، ۱۳۶)

رهبر انقلاب در ادامه حضرت امام خمینی (ره) را عامل وحدت بیان می‌کند و می‌فرماید: تا امام بزرگوار آن مظهر وحدت و سرچشمه جوشان الفت و محبت در میان آحاد مردم بود، دشمن نتوانست کاری انجام دهد. تمام دلبستگی استکبار این بود که در فقدان امام وارد صحنه شود، امروز بحمدالله ملت مادریک انسجام اعجاب‌انگیز قرار دارد (ج حدیث ولایت، ج ۱ ص ۱۱۳). مقام معظم رهبری در جایی دیگر «ولایت» را مترادف «وحدت» معرفی می‌کند و جامعه اسلامی را (که دارای ولایت است) به عنوان یک نظام وحدت بخش تبیین می‌کنند و می‌فرماید: بنای توحید که مبنای فکری و اعتقادی اجتماعی و عملی ماست، در وحدت است تفکرات شرکت آلود انسانها را هم تقسیم می‌کرد ... ولایت یعنی پیوند و ارتباط تنگاتنگ و مستحکم و غیر قابل انفصال و انفکاک جامعه‌ی اسلامی که دارای ولایت است، یعنی همه‌ی اجزای آن به یکدیگر و به آن محور و مرکز این جامعه - یعنی ولیّ متصل است.

لازمه همین ارتباط و اتصال است که جامعه‌ی اسلامی در درون خود یکی است و متحد و متصل به هم است و در بیرون نیز اجزایی مساعد با خود را جذب می‌کند و اجزایی را که با آن دشمن باشند، به شدت دفع می‌کند و با آن معارضه می‌نماید «اشداء علی الکفار رحماء بینهم» لازمه ولایت و توحید جامعه‌ی اسلامی است ... لذا هر جا در میان مومنین و بندگان صالح خدا وحدت هست آن جا توحید و خدا هم هست هر جا بین مومنین و بین بندگان صالح خدا اختلاف هست، آنجا قطعاً شیطان و دشمن خدا حاضر است. (حدیث ولایت، ج ۳، ص ۸۵-۸۶)

ما به فرقه‌های عالم اسلام نمی‌گوییم از عقاید مخصوص فرقه‌ی خود دست بکشید و عقاید فرقه‌ی دیگر را قبول کنید، اما به همه مسلمین می‌گوییم در میان ما موارد مشترک، بیشتر و مهمتر و اساسی‌تر از موارد اختلاف است. دشمنان ما روی موارد اختلاف تکیه می‌کنند، ما برعکس باید مواضع مشترک را تقویت کنیم و نگذاریم دشمن بهانه به دست آورد و با تفرق ما، نقطه فشار روی پیکر امت اسلامی

را پیدا کند دشمن از دیدگاه خود دست بردار نبوده است، از نزدیک به دوپست سال پیش - هنگامی که استعمار وارد کشورهای اسلامی شد تا امروز روی قضیه ی اختلاف بین فرقه های مسلمین کارکردند، ما باید خیلی مواظب باشیم. شیعه و سنی باید خود را متعهد کنند که در راه نزدیک کردن فرق اسلامی به یکدیگر بکوشند و از محبت و تعامل برادرانه با یکدیگر، حراست و پشتیبانی کنند. (حدیث ولایت، ج ۱ ص ۱۳۰)

اعتقاد به ولایت فقیه در زمان غیبت معصوم (ع) یکی از ویژگیهای جامعه شیعی است. و با تمسک به این عقیده جمهوری اسلامی ایران چهار دهه است علی رغم وجود دشمنان سرسخت، طعم شیرین حاکمت ولایت فقیه را چشیده و با دل جان از آن حمایت می کند. از طرفی وجود چنین نعمت عظمایی باعث شده، بارها نظام اسلامی از خطر سقوط حتمی نجات پیدا کند. لذا برای حفظ چنین موقعیت در کنار اقداماتی برای وحدت فرقه های مختلف اسلامی، یک گام جلوتر برداشته تا حداقل اختلافات موجود در بین شیعیان را به حداقل وحدت و انسجام تبدیل کرد. مقام معظم رهبری در این مورد می فرمایند:

اما وظیفه داریم در کنار آن شعار و عمل به وحدت - که یک برنامه وحدت اسلامی می دهیم، چرا شعار وحدت شیعی ندهیم و در داخل شیعه به فکر ایجاد یک وحدت نباشیم؟ مادر خانواده اسلامی یک عضو حجیم هستیم. تأثیر ما شیعیان در ایجاد وحدت، تأثیر زیادی است. ما می توانیم تأثیر زیادی در همه جای دنیا بگذاریم (حدیث ولایت، ج ۱، ص ۱۰۰).

از این فرمایش رهبر انقلاب چنین برداشت می شود: که اولاً تمام مسلمانان همانند یک خانواده اند و وجود انس و الفت و وحدت در بین اعضا، از ویژگیهای اصلی خانواده می باشد. از طرفی شیعیان را به عنوان عضو حجیم معرفی می کند که تأثیر اش در وحدت اعضای دیگر و ایجاد امنیت ملی برای حکومت شیعی بسیار با اهمیت است زیرا کسی که شعار وحدت می دهد و دیگران را به انسجام اسلامی دعوت می کند، باید خودش را به عنوان الگوی وحدت امنیت ملی ارائه کند وگرنه غیر قابل قبول خواهد بود. ولایت فقیه در مسیر طولی حاکمیت خداوند بر بندگان، در عصر غیبت امام معصوم (ع) رأس حکومت اسلامی قرار می گیرد و این نوع حکومت تنها در جمهوری اسلامی ایران نمود عینی پیدا کرده است و به تبع آن در قانون اساسی جایگاه خاصی برای اجرا و نظارت بر حاکمیت اسلامی پیدا کرده است. برای تحقق امت واحد اسلام، در قرآن که اصل یازدهم قانون اساسی به آن اشاره دارد، ولایت فقیه باید نقطه اتکای امت اسلامی بشود. لذا از یک طرف رهبری و مدیریت صحیح

اسلامی با عفو و عطوفت همراه است و نظام حکومتی اسلام بر مبنای محبت و اتصال به مردم بنا می‌شود و این نقطه مرکزی وحدت می‌باشد و از طرفی دیگر شناسایی کیدهای دشمنان و عوامل تفرقه‌زا و پیشگیری از آن در جهت جلوگیری از تضعیف امنیت ملی و انسجام اسلامی به مثابه «اشداء علی الکفار» مطرح است. به همین جهت لبه تیغ دشمنان از یک طرف وحدت و امنیت ملی را هدف قرار داده و از طرف دیگر ولایت فقیه را، و این به نوبه خود اهمیت نقش ولایت فقیه در ایجاد وحدت و امنیت ملی را مشخص‌تر و ما را در جهت حمایت از ولی فقیه مصمم‌تر می‌کند.

ثبات سیاسی

در قرآن کریم، خدای متعال در سورهی فتح - که فتح مسلمانان را برای پیغمبر و برای مردم، به صورت یک نعمت بزرگ معرفی میکند - میفرماید: «فَأَنزَلَ اللَّهُ سَكِينَةً عَلَى رَسُولِهِ وَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَ الزَّمَهُمْ كَلِمَةً التَّقْوَى وَ كَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَ أَهْلُهَا»؛ (قرآن، فتح، ۲۶) به عنوان یک نعمت بزرگ، نزول سکینهی الهی را بر جامعهی اسلامی ذکر میکند. سکینه یعنی آرامش، یعنی اطمینان، یعنی آن طمأنینه‌ای که وجود دارد. یک وقت در میان یک ملتی تلاطم هست، آرامش وجود ندارد؛ همه نسبت به هم بدبین، همه نسبت به یکدیگر ستیزه‌گر؛ دستگاههای حاکم در مقابل مردم، مردم در مقابل دستگاههای حاکم؛ یک چنین کشوری که دارای امنیت نباشد، نمیتواند نه در علم، نه در اقتصاد، نه در صنعت، نه در عزت ملی، خودش را به پیش و به جلو بکشد؛ اما وقتی استقرار و امنیت و آرامش در یک کشور بود، ملت فرصت پیدا میکند که آمادگیهای خود را، استعدادهای خود را بروز دهد؛ همچنان که شما میبینید علیرغم تهدیدهای دشمنان، تحریم‌های دشمنان، خباثتهای دشمنان، ملت ایران و جوانان عزیز ما توانستند در میدانهای گوناگون، خود را نشان دهند؛ عظمت خود را، استعداد خود را، آمادگی خود را در زمینه‌های مختلف به رخ دنیا بکشند؛ این به برکت ثبات است. (۲۴/۰۷/۱۳۹۱)

مقام معظم رهبری در ۲۴/۰۷/۱۳۹۱ در اجتماع مردم شیروان آرامشی را که در سطح کشور وجود دارد را نشانهی بزرگترین اقتدار ملت ایران دانستند و فرمودند: «یک ملت اگر امنیت داشته باشند، ثبات سیاسی داشته باشند، از آرامش دستگاههای حاکمیت نظام برخوردار باشند، آن ملت فرصت پیدا خواهند کرد که در میدانهای گوناگون، به مسابقهی بزرگ بشری وارد شوند و پیشتاز باشند. امنیت و آرامش برای یک کشور، جزو مهمترین خواسته‌ها و مفیدترین عواید یک ملت است.» ایشان وجود ثبات و آرامش را برخلاف سیاست دستگاههای استکبار دانسته و عنوان داشتند: دشمنان ما بارها

کوشش کردند که با شیوه‌های گوناگون، این ثبات سیاسی را به هم بزنند. در اول انقلاب، با ایجاد درگیریهایی قومیتی در شرق و غرب کشور، شمال و جنوب کشور، سعی کردند نگذارند انقلاب اسلامی به آرامش دست پیدا کند و کشور را از تلاطم انقلاب بیرون بیاورد؛ اما موفق نشدند. بعد از آن سعی کردند با تهاجم یک همسایهی دیوانه - صدام به معنای واقعی کلمه، یک انسان وحشی و دیوانه و افسارگسیخته و خطرناک بود - امنیت کشور را به هم بریزند؛ از داخل هم گروهکها کمکش کردند؛ همان گروهکهایی که بعد هم به دامان خود او پناه بردند. دیدید آنچه که آنها خواستند، صد و هشتاد درجه برخلاف میل آنها تمام شد. جنگ تحمیلی، حملهی دشمن، نه فقط ثبات و استقرار کشور را به هم نزد، بلکه اتحاد ملت را بیشتر کرد.

بعد سعی کردند این ثبات را از داخل به هم بریزند. من فقط اشاره کنم؛ نمیخواهم وارد تفصیل شوم. هم در سال ۷۸، هم در سال ۸۸ - با فاصله‌ی ده سال - نقشه و توطئه‌ی دشمن یک جور بود. در هر دو مورد سعیشان این بود که بتوانند ثبات سیاسی را در کشور به هم بزنند؛ سعیشان این بود که تلاطم ایجاد کنند؛ این آرامش عمومی را، این ثبات را از این ملت بگیرند.

منظور از بی ثباتی سیاسی، درجانی از تغییرات غیر متعارف یا غیر مترقبه در محیط سیاسی می باشد. ممکن است این تغییرات در سطح جامعه، رژیم سیاسی و سازمان حکومت به وجود آید (ساندرز، ۱۳۸۰: ۱۱۹-۱۲۵) اما در هر حال با توجه به مرکز ثقل حوزه سیاسی یعنی حاکمیت، تمام تغییرات این مرکز را مورد تهدید و چالش قرار می دهند. بدیهی است تغییرات و تحولات متعارف قابل پیش بینی و تغییرات ناشی از قوانین نه تنها بر بی ثباتی دلالت نمی کند بلکه در برخی موارد که با تدبیر صورت گیرند حاکی از ثبات یک سیستم می باشند. حاکمیت به عنوان مهمترین مولفه یا برآیند معرفی قدرت سیاسی، نقش خود را در حوزه داخلی و خارجی را وقتی ایفا می کند که توأم با ثبات باشد و بی ثباتی توانایی تأثیرگذاری حاکمیت را مخدوش می کند به نحوی که بی ثباتی وسیع کامل، مفهوم و عینیت حاکمیت در یک سیستم را نابود می سازد.

مشروعیت سیاسی

یکی از مهمترین نشانگاهای امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران مشروعیت سیاسی می باشد و دشمن برای ایجاد نا امنی تلاش می کند با استفاده از هجمه های رسانه ای و... مشروعیت نظام را زیر سوال برده و از این طریق امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران را با چالش مواجه نماید. رهبر معظم انقلاب بارها تاکید نموده اند: مشروعیت این نظام به تفکر اسلامی و به استواری بر پایه‌ی اسلام

است؛ مشروعیت مجلس و رهبری هم بر همین اساس است (بیانات در دیدار نمایندگان مجلس در تاریخ ۷ خرداد ۱۳۸۲). در نظام جمهوری اسلامی، اساس حرکت بر پابندی به مبانی است. آن چیزی که به‌عنوان مبدأ مشروعیت این نظام محسوب می‌شود، یعنی ولایت الهی که به فقیه منتقل می‌شود، مشروط است به پابندی بر احکام الهی. آن کسی که در رتبه‌ی رهبری نشسته است، اگر نسبت به آرمانهای اسلامی، نسبت به قوانین اسلامی از لحاظ نظری یا عملی، بی‌قید شود، از مشروعیت می‌افتد و دیگر اطاعت او بر کسی واجب نیست، بلکه جایز نیست. این، در خود قانون اساسی، یعنی در خود سند اصلی انقلاب، ثبت شده است. (در تاریخ ۱۴ خرداد ۱۳۸۵ سخنرانی در مراسم رحلت امام خمینی(ره)) مشروعیت من و شما وابسته به مبارزه با فساد، تبعیض و نیز عدالت‌خواهی است. این، پایه‌ی مشروعیت ما است. در نظام جمهوری اسلامی مبنای نظام و مشروعیت نظام مکتبی به حق و عدل است (بیانات در دیدار رئیس و مسئولان قوه‌ی قضائیه در تاریخ ۰۷ تیر ۱۳۸۹). مشروعیت ... همه‌ی ارکان و اجزای نظام اسلامی به رعایت احکام الهی است. (پیام به مناسبت آغاز به کار چهارمین دوره‌ی مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۷ خرداد ۱۳۷۱). مشروعیت همه‌ی ما بسته به انجام وظیفه و کارآیی در انجام وظیفه است. بنده روی این اصرار و تکیه دارم که بر روی کارآیی‌ها و کارآمدی مسئولان طبق همان ضوابطی که قوانین ما متخذ از شرع و قانون اساسی است، بایست تکیه شود. هر جا کارآمدی نباشد، مشروعیت از بین خواهد رفت. اینکه ما در قانون اساسی برای رهبر، رئیس‌جمهور، نماینده‌ی مجلس و برای وزیر شرایطی قائل شده‌ایم و با این شرایط گفته‌ایم این وظیفه را می‌تواند انجام بدهد، این شرایط، ملاک مشروعیت بر عهده گرفتن این وظایف و اختیارات و قدرتی است که قانون و مکتب به ما عطا میکند؛ یعنی این حکم ولایت، با همه‌ی شعب و شاخه‌هایی که از آن متشعب است، رفته روی این عناوین، نه روی اشخاص. تا وقتی که این عناوین، محفوظ و موجودند، این مشروعیت وجود دارد. وقتی این عناوین زایل شدند، چه از شخص رهبری و چه از بقیه‌ی مسئولان در بخشهای مختلف، آن مشروعیت هم زایل خواهد شد. (بیانات در دیدار اعضای مجلس خبرگان رهبری در ۳۱ شهریور ۱۳۸۳)

پیروی و اطاعت مردم و دولت از رهبری با توجه به اعتقادات و باور قلبی سبب بالارفتن مشروعیت دینی و سیاسی انقلاب و خشی سازی جنگ روانی و تبلیغاتی دشمنان می‌شود؛ چرا که فی نفسه بزرگترین و موثرترین قدرت نرم انقلاب و پرچمدار هدایت در وحدت و یکپارچگی جامعه به منظور جلوگیری از نفوذ دشمن و مدیریت بحران‌های داخلی و خارجی موثر و غیر قابل انکار به

شمار می‌آید. در حقیقت تقویت جایگاه و تبعیت از ولایت فقیه به عنوان یکی از مولفه‌های قدرت نرم جمهوری اسلامی ایران به حساب می‌آید. در جمهوری اسلامی ایران رهبری عامل بیداری و جوشش توده‌ها و محور وحدت و انسجام مردم و به عنوان عاملی در راستای قدرت نرم کشور به حساب می‌آید. ترسیم سیاست‌های کلی نظام و اتخاذ تدابیر و مواضع گیری‌های قاطعانه سازش ناپذیری در برابر توطئه‌ها و دشمن‌شناسی از ویژگی‌های برجسته‌ای رهبر انقلاب اسلامی است مدیریت رهبر انقلاب اسلامی در حوادث پس از انتخابات سال ۱۳۸۸ از موضوعات در خور توجه در این زمینه است. ایشان با بهره‌گیری از جایگاه ولایت فقیه و با استفاده از ظرفیت‌های موجود به روشنگری در این زمینه پرداخته‌اند.

امید و وحدت ملی

رهبر معظم انقلاب در تاریخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۲ با اعلام هشدار درباره اتفاقات مهر و آبان ۱۴۰۱ فرمودند: ما هم خودمان حواسمان باشد؛ ما هم مغرور نشویم، ما هم غفلت نکنیم، غافل نشویم، بگوئیم خب تمام شد قضایا. از میدان عقب نرویم، در میدان باشیم. ما هم بدانیم که آن چیزی که ملت را نگه میدارد امید است و وحدت؛ اتحاد میان آحاد مردم. بله، سلائق مختلفی وجود دارد، اختلافات نظری در مسائل گوناگون وجود دارد اما درباره‌ی اسلام، درباره‌ی نظام، درباره‌ی انقلاب، وحدت نظر بین مردم هست، نگذاریم این وحدت نظر از بین برود. به اختلافات کمک نکنیم. اختلافات قومی اختلافات مذهبی، تحریک احساسات یک گروهی علیه یک گروه دیگر؛ هر کس در زمینه‌ی خدشه‌ی به اتحاد ملت حرکتی انجام بدهد برای دشمن کار کرده. در نقشی دشمن کار کرده، در زمین دشمن بازی کرده. این را همه توجه داشته باشند. منبری باشد، مداح باشد، روحانی باشد، دانشگاهی باشد، نویسنده باشد، شاعر باشد، هر که باشد. دشمن را دست‌کم نگیریم. دشمن هست. آن روزی که شما آن قدر قوی بشوید که دشمن مأیوس بشود آن روز می‌توانید یک آسودگی و آسایش خاطری پیدا کنید باید سعی کنیم قوی بشویم. این تأکید و تکرار و اصرار این حقیر برای اینکه کشور باید قوی بشود به خاطر این است. باید دشمن را مأیوس کرد.

خداوند متعال در آیه ۶۴ سوره آل عمران خطاب به رسول اکرم (ص) می‌فرماید: « بگو ای اهل کتاب، به سوی سخنی بیایید که بین من و شما مشترک است ...» رهبر معظم انقلاب با تمسک به این آیه قرآن، در جمع مسئولان و کارگزاران نظام اسلامی می‌فرماید: مگر نمی‌شود نقاط مشترک را هم در مقابل نقاط محل افتراق مورد توجه قرار داد؟ چه اشکالی دارد جمعیهایی که با هم معارضند ... هر

چند وقت یک بار با همدیگر بنشینند، آن نقاط مشترک فیما بین خودشان را به زبان بیاورند، شما مگر در چند چیز با هم اختلاف دارید؟ مگر نقاط اختلاف از نقاط اتفاق و وحدت نظر قویتر و مهتر است؟ (حدیث ولایت، ج ۷، ص ۲۶۳).

مقام معظم رهبری که هنوز چند صباحی از سگانداری رهبری نظام اسلامی نگذشته بود در پیامی به ملت ایران به مناسبت چهلمین روز رحلت امام (ره) نقطه اتکاء وحدت را محور اسلام، خط امام و ولایت فقیه معرفی کردند و می‌فرماید: «وحدت عمومی به معنای گرد آمدن صاحبان سلیقه‌ها و روش‌های گوناگون برگرد محور اسلام، خط امام و ولایت فقیه است، این همان اعتصام به «حبل الله» است که عموم مسلمین بدان مکلف گشته‌اند و این، آن اسم اعظمی است که همه گره‌ها را باز و همه موانع را برطرف و همه شیاطین را مغلوب می‌کنند» (حدیث ولایت، ج ۱ ص ۳۰۲).

مشارکت سیاسی

عناصر قدرت و امنیت ملی در جمهوری اسلامی ایران با مؤلفه‌های این دو مقوله در سایر کشورها تفاوت چندانی ندارد. آنچه که در بررسی امنیت ملی پس از انقلاب مورد تأکید قرار گرفت این بود که مکتب اسلام چارچوب و منبع تغذیه اصلی قدرت در ایران تلقی گردید و در ترسیم امنیت ملی، مصالح ایدئولوژیک در کنار منافع ملی مدنظر سیاست‌گزاران قرار گرفت. در بینش سیاسی اسلام حضور و مشارکت مردم در فرآیند تصمیم‌گیری یکی از ارکان امنیت ملی تلقی می‌شود؛ به گونه‌ای که پیامبر بزرگ اسلام (ص) همواره در مشی عملی خود مردم را مورد لحاظ قرار می‌داد و تاریخ از مشورت‌های مکرر وی با پیروانش حکایت دارد. این واقعیتی است که گراهام فولر نیز بر آن درخصوص ایران بعد از انقلاب تأکید کرده است. به اعتقاد وی هرچه میزان مشارکت مردم در مسایل سیاسی ایران بیشتر باشد، این خصوصیت با آزادی بیشتری بروز خواهد کرد. (فولر، ۱۳۷۳: ص ۲۹).

یکی دیگر از نشانه‌های امنیت ملی در جمهوری اسلامی ایران از نگاه مقام معظم رهبری را می‌توان همبستگی ملی و مشارکت عمومی مردم در عرصه‌های مختلف نام برد که امری بسیار مهم بوده و خشتی‌کننده توطئه‌ها و تهدیدات دشمنان ایران اسلامی می‌باشد.

ایشان در ۱۴ خرداد ۱۳۷۸ در خطبه‌های نماز جمعه تهران در دهمین سالگرد حضرت امام خمینی (ره)، در ارتباط با جایگاه مردم در مشروعیت نظام اسلامی فرمودند: هیچ‌کس در نظام اسلامی نباید مردم، رأی مردم و خواست مردم را انکار کند. حالا بعضی، رأی مردم را پایه‌ی مشروعیت میدانند؛ لاقلاً پایه‌ی اعمال مشروعیت است. بدون آراء مردم، بدون حضور مردم و بدون تحقق خواست

مردم، خیمه‌ی نظام اسلامی، سرپا نمیشود و نمی ماند.

همانگونه که در جلسه پرسش و پاسخ با مدیران مسئول و سردبیران نشریات دانشجویی بیان داشتند از نگاه ایشان در تفکر دینی، اساس حاکمیت دین و نفوذ دین و قدرت دین، تکیه‌ی به مردم است. تا مردم نخواهند، تا ایمان نداشته باشند، تا اعتقاد نداشته باشند، دین حاکم نمی شود. ... در قانون اساسی، ... همه‌ی مراکز قدرت هم، مستقیم یا غیر مستقیم با آراء مردم ارتباط دارند و مردم تعیین کننده و تصمیم گیرنده هستند و اگر مردم حکومتی را نخواهند، این حکومت در واقع پایه‌ی مشروعیت خودش را از دست داده است (۴/۱۲/۱۳۷۷)

از همین رو دشمن برای خنثی سازی این مولفه ایجاد و حفظ امنیت ملی یعنی مشارکت عمومی در عرصه های مختلف، همبستگی و اتحادات ملی را هدف قرار داده است و تلاش می کند با استفاده از ابزار و روشهای تبلیغاتی متعددی که در دست دارد این مولفه را بی اثر نماید..

آیت الله خامنه ای رهبر انقلاب اسلامی ایران علت این که دشمنان ملت و طمع ورزان به این آب و خاک نتوانسته اند در طول سال های گذشته گزندی وارد کنند، را حضور و اراده و مشارکت مردم در صحنه های مختلف می دانند و می فرمایند: راهپیمایی های شما در بیست و دوم بهمن یا در روز قدس و شرکت شما در انتخابات های گوناگون سالهای گذشته، این کشور را بیمه کرده است. مشارکت در سرنوشت کشور علاوه بر این که در اداره و تعیین مدیریت کشور نقش دارد، در خنثی کردن دشمنی دشمنان هم بزرگترین نقش را ایفا می کند. رهبری مشارکت عمومی در همه عرصه ها را مهم می داند ولی مشارکت در انتخابات را کلیدی ترین نوع مشارکت می داند. (۱۳۸۴/۰۱/۰۱) دیدار نوروزی) و معتقدند: شور انتخاباتی در کشور و حضور مردم پای صندوقهای رأی میتواند تهدیدهای دشمنان را بی اثر کند؛ میتواند دشمن را نا امید کند؛ میتواند امنیت کشور را تأمین کند. (۰۱/۰۱/۱۳۹۲) مسلماً امنیت کشور، مصونیت کشور، پیشرفت کشور، با حضور همگانی و حداکثری مردم افزایش پیدا خواهد کرد (۱۶/۰۲/۱۳۹۲)

آیت الله خامنه ای در متن حکم تنفیذ دوازدهمین دوره ریاست جمهوری در ۱۲ مرداد ۱۳۹۶ آورده اند: خداوند متعال را سپاس میگویم که در آزمون سیاسی و اجتماعی بزرگ دیگری، ملت عظیم الشان ایران را سرافراز فرمود و حضور مبارک آنان را در یکی از اساسی ترین اقدامات ملی، گامی بلند در جهت حراست از عزت و امنیت کشور و اّپت نظام مقدّس جمهوری اسلامی قرار داد. انتخابات پرشور و صفوف طولانی رأی دهندگان در سراسر کشور و نصاب درخشان شرکت کنندگان در

انتخاب رئیس‌جمهور و آنگاه رأی بالای شخصیت منتخب، همگی نشانه‌های روشن از موفقیت نظام اسلامیدر تحکیم و تثبیت جمهوریت و خصلت مردمی این نظام انقلابی است، و این یکی از اساسی‌ترین و مهم‌ترین توانمندی‌های بی‌شمار کشور اسلامی عزیز ما است که دستیابی به آرمانهای والای انقلاب را ممکن می‌سازد و آینده‌ی روشن کشور و ملت را نوید می‌دهد.

هویت ملی

یکی از نشان‌گاه‌های امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران هویت ملی است چرا که هویت ملی برای یک ملت، به منزله روح برای بدن است که فقدان آن به منزله مرگ خواهد بود. امروز فاجعه انقطاع تاریخی را قدرت‌های سلطه‌گر و دشمنان هویت اصیل ملت‌های مسلمان به صورت نرم‌افزاری بر این کشور تحمیل می‌کنند تا آن را به تدریج از گذشته پرافتخار خود دور سازند. اگر ملتی از گذشته خود بُرید، به یک ملت بی‌شناسنامه و بی‌هویت تبدیل خواهد شد که می‌توان آن را به هر کجا کشاند و هر آینده‌ای را برای آن ترسیم کرد. (فیروزی، ۱۳۸۶). در واقع با تضعیف هویت روح اعتماد به نفس و خودباوری نیز آسیب جدی می‌بیند. مقام معظم رهبری در این باره معتقدند: اگر از اخلاق اسلامی دور شویم، اگر عدالت را فراموش کنیم، اگر مردمی بودن مسئولان کشور دست کم گرفته شود، اگر موضوع خدمت به مردم و فداکاری برای آنان از ذهن و عمل مسئولان نباشد، و اگر به جای ایستادگی مقابل دشمن، رو درباستی‌ها، و ضعف‌های شخصی و شخصیتی بر روابط سیاسی و بین‌المللی مسئولان حاکم شود، در واقع بخش‌های اصلی هویت جمهوری اسلامی از دست می‌رود و در چنین اوضاعی، ساخت ظاهری نظام و پسوند اسلامی کاری از پیش نخواهد برد. ایشان «تکریم جهاد و شهادت» و اعتماد به مردم و عقیده واقعی به مشارکت ملت را از دیگر شاخص‌های هویت اسلامی نظام برشمردند و با تأکید بر شجاعت و اعتماد به نفس مسئولان افزودند: اگر روزی در میان مسئولان کشور مسئولان بی‌جرات و وضعیفی همچون شاه سلطان حسین پیدا شوند، حتی اگر در میان مردم نیز شجاعت و آمادگی وجود داشته باشد، کار مملکت و جمهوری اسلامی تمام است چرا که مسئولان ترسو و مقهور، ملت‌های شجاع را نیز به ملت‌های ضعیف تبدیل می‌کنند. (روزنامه اطلاعات، ۱۳۸۷: ۲)

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار شرکت‌کنندگان در همایش سراسری فرماندهان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در تاریخ ۲۸ شهریور ۱۳۹۵، سپاه را «سنگر مستحکم انقلاب» و «عنصر شاخص دفاع از امنیت داخلی و خارجی و هویت برجسته و ممتاز و مورد نیاز

برای پیشرفت کشور و حرکت به سوی آرمان‌ها» دانستند و ضمن اشاره به برخی انحراف‌ها برای مقابله با اجزای اصلی قدرت نرم و معنوی نظام اسلامی و تحریف آنها، گفتند: یکی از اجزای مهم قدرت نرم جمهوری اسلامی، بی‌اعتمادی مطلق به قدرت‌های سلطه‌گر و در رأس آنها آمریکا است و این بی‌اعتمادی باید روزه‌روز گسترش یابد.

رهبر معظم انقلاب نیز در تبیین علت دشمنی عمیق و آشتی‌ناپذیر استکبار و در رأس آن آمریکا و شبکه جهانی صهیونیستی با نظام جمهوری اسلامی ایران معتقدند: جمهوری اسلامی ایران نفی‌ها و اثبات‌هایی دارند که دلیل دشمنی‌ها نیز همین نفی‌ها و اثبات‌هاست. ایشان در بیان نفی‌های جمهوری اسلامی تأکید کردند: نفی استثمار، نفی سلطه‌پذیری، نفی تحقیر ملت‌ها از جانب قدرت‌های سیاسی دنیا، نفی وابستگی سیاسی، نفی نفوذ و دخالت قدرت‌های مسلط و نفی سکولاریسم اخلاقی و اباحی‌گری، نفی‌های قطعی جمهوری اسلامی هستند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای همچنین در بیان اثبات‌های نظام اسلامی معتقدند: اثبات هویت ملی و ایرانی، ارزش‌های اسلامی دفاع از مظلومان جهان، تلاش برای فتح قله‌های علم و دانش، اثبات جمهوری اسلامی است که بر این اثبات‌ها پافشاری نیز می‌شود. (روزنامه اطلاعات، ۱۳۸۷: ۲) از این‌رو نظامی با چنین ویژگی‌های منحصر به فرد مطمئناً با چالش‌ها و بحرانهای امنیتی متعددی روبرو خواهد بود کما اینکه از بدو تأسیس نظام جمهوری اسلامی ایران انواع توطئه‌ها، تهدیدها، تحریم و حتی هشت سال جنگ تحمیلی تمام عیار را در کارنامه خود دارد.

ارزش‌ها و آرمان‌های اساسی

از دیگر مظاهر بی‌ثباتی که در پیوستاری از درجات یا انواع گوناگون قرار گیرد دگرگونی در ارزش‌ها و آرمان‌های اساسی می‌باشد.

تغییرات اساسی در ارزش‌ها و آرمان‌های بنیادین یک رژیم سیاسی به معنای تغییر آن رژیم است زیرا هویت یک رژیم ناشی از ارزش‌های آن می‌باشد نشانگان بی‌ثباتی از درخواست و مطالبه تغییرات بنیادین اقدامات عملی برای این تغییرات امتداد می‌یابد انقلاب بالاترین نشانه بی‌ثباتی از طریق تغییرات ارزشی و تحول در رژیم سیاسی می‌باشد (ماندل، ۱۳۷۷: ۱۵۸)

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در تاریخ ۲۸/۰۶/۱۳۹۵ در دیدار فرماندهان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی یکی دیگر از تحریف‌های اجزای قدرت نرم نظام اسلامی را، «مساوی دانستن آرمان‌گرایی با عدم عقلائیّت» دانستند و خاطرنشان کردند: آرمان‌گرایی عین عقلائیّت است زیرا اگر ملتی بدون آرمان

شود، همانند وضعیت امروز جوامع غربی از درون تهی و پوچ خواهد شد. ایشان تأکید کردند: آنچه که موجب شوق به پیشرفت و حرکت در ملت‌ها می‌شود، آرمان‌ها هستند و هرچه این آرمان‌ها والاتر، مجرب‌تر و نورانی‌تر باشند، حرکت صحیح‌تر خواهد بود. ایشان در تاریخ ۱۳۸۹/۰۱/۰۱ در جمع زائران و مجاوران علی ابن موسی الرضا در ارتباط با نقش برجسته ایمان در امنیت و آرامش روانی فرمودند: «ایمان به خدای متعال موجب میشود که بشر در زندگی مادی خود بتواند همهی آن چیزهایی را که انسان به آن نیازمند است، به دست بیاورد. «و لو أَنَّهُمْ أَقَامُوا التَّوْرَةَ وَ الْإِنْجِيلَ وَ مَا أَنْزَلَ إِلَيْهِمْ مِنْ رَّبِّهِمْ لَأَكْلُوا مِنْ فَوْقِهِمْ وَ مِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ»؛ اگر اقامهی دین بشود، اگر تعالیم اسلامی در جامعه عمل بشود، انسانها از لحاظ رفاه به آن حدی میرسند که هیچ نیازی برای آنها باقی نمی‌ماند که تأمین نشده باشد. از لحاظ آسایش معنوی و روانی انسان، احساس امنیت و آرامش، باز نقش ایمان برجسته است. به گفتهی قرآن: «قد جاءكم من الله نور و کتاب مبین. ینهدی به الله من اتبع رضوانه سبیل السلام»؛ راههای سلامت را، راههای آرامش را، راههای امنیت روانی را قرآن به انسان تعلیم میدهد؛ این راهی است که بشر را به آرامش روانی میرساند؛ یعنی همان چیزی که امروز دنیا در فقدان آن، در حال التهاب است. پیشرفت مادی هست، پیشرفت فناوری و علمی هست، ثروتهای کلان در دست جوامع هست؛ اما آسایش نیست، آرامش نیست. این به خاطر کمبود این عنصر اساسی در زندگی انسان است، که عبارت است از ایمان»

عدالت و مبارزه با فساد

عدالت و مبارزه با فساد؛ این دو لازم و ملزوم یکدیگرند. فساد اقتصادی و اخلاقی و سیاسی، توده‌ی چرکین کشورها و نظامها و اگر در بدنه‌ی حکومتها عارض شود، زلزله‌ی ویرانگر و ضربه‌زننده به مشروعیت آنها است؛ و این برای نظامی چون جمهوری اسلامی که نیازمند مشروعیتی فراتر از مشروعیتهای مرسوم و مبانی‌تر از مقبولیت اجتماعی است، بسیار جدی‌تر و بنیانی‌تر از دیگر نظامها است. وسوسه‌ی مال و مقام و ریاست، حتی در علوی‌ترین حکومت تاریخ یعنی حکومت خود حضرت امیرالمؤمنین (علیه‌السلام) کسانی را لغزاند، پس خطر بروز این تهدید در جمهوری اسلامی هم که روزی مدیران و مسئولانش مسابقه‌ی زهد انقلابی و ساده‌زیستی میدادند، هرگز بعید نبوده و نیست؛ و این ایجاب میکند که دستگاهی کارآمد با نگاهی تیزبین و رفتاری قاطع در قوای سه‌گانه حضور دائم داشته باشد و به‌معنای واقعی با فساد مبارزه کند، بویژه در درون دستگاه‌های حکومتی. البته نسبت فساد در میان کارگزاران حکومت جمهوری اسلامی در مقایسه با بسیاری از کشورهای

دیگر و بخصوص با رژیم طاغوت که سرتاپا فساد و فسادپرور بود، بسی کمتر است و بحمدالله مأموران این نظام غالباً سلامت خود را نگاه داشته‌اند، ولی حتی آنچه هست غیر قابل قبول است. همه باید بدانند که طهارت اقتصادی شرط مشروعیت همه‌ی مقامات حکومت جمهوری اسلامی است. همه باید از شیطان حرص برحذر باشند و از لقمه‌ی حرام بگریزند و از خداوند در این باره کمک بخواهند و دستگاه‌های نظارتی و دولتی باید با قاطعیت و حساسیت، از تشکیل نطفه‌ی فساد پیشگیری و با رشد آن مبارزه کنند. این مبارزه نیازمند انسانهایی باایمان و جهادگر، و منیع الطبع با دستانی پاک و دل‌هایی نورانی است. این مبارزه بخش اثرگذاری است از تلاش همه‌جانبه‌ای که نظام جمهوری اسلامی باید در راه استقرار عدالت به کار برد.

رهبر انقلاب اسلامی توجه به اقتصاد را نیز در الگوی پیشرفت، ضروری خواندند و افزودند: در الگوی پیشرفتی که با همفکری و تلاش نخبگان تدوین خواهد شد، عدالت به عنوان یکی از ارکان اصلی لحاظ شود چرا که در اسلام، عدالت، معیار حق و باطل و ملاک مشروعیت یا عدم مشروعیت حکومتها است. ۱۰/۰۹/۱۳۸۹

تبلیغات و فضای مجازی

بی توجهی به علل مخاطرات و بحران، تاخیر در شروع روایت، اعتماد ناکافی مردم به رسانه‌ها و مسئولان و تضعیف سرمایه اجتماعی به پدیده وارنگی افکار عمومی، شکل‌گیری شایعات و موفق نسبی رسانه‌های فارسی زبان خارجی در تحقق راهبردهای ماریج سکوت در بین نخبگان و سلبریتی‌ها و امید کاذب منجر شده است.

ایشان با اشاره به تأثیرگذاری گسترده‌ی فضای مجازی به عنوان یک قدرت نرم فوق‌العاده در عرصه‌های مختلف از جمله فرهنگ، سیاست، اقتصاد، سبک زندگی، ایمان، اعتقادات دینی و اخلاقیات، بر لزوم طراحی مناسب و دقیق برای حفظ حریم امنیت فکری و اخلاقی جامعه در این عرصه تأکید کردند و افزودند: لازمی حضور فعال و تأثیرگذار در فضای مجازی، «تمرکز در تصمیم‌گیری»، «جدیت در اجرا بدون از دست دادن زمان»، «هماهنگی میان دستگاه‌ها» و «پرهیز از موازی‌کاری و تعارض» است

(دیدار رئیس و اعضای شورای عالی فضای مجازی با رهبر انقلاب در تاریخ ۱۶/۰۶/۱۳۹۴).
اخیراً یک مرکز معتبر آمریکایی؛ که اسناد مهمی را مثلاً بعد از گذشت سی‌چهار سال منتشر میکند. یک سندی را منتشر کرده که میگوید در دسامبر ۱۹۷۹ یعنی حدود ده ماه بعد از پیروزی انقلاب ما —

انقلاب در فوریه‌ی [سال] ۷۹ مسیحی پیروز شد؛ این در دسامبر است؛ حدود ده ماه تقریباً فاصله است — کارتر یک دستوری می‌دهد به سازمان سیا؛ دستور این است که جمهوری اسلامی ایران را سرنگون کنید. این مال آن روز است؛ یعنی همان اوایل انقلاب، رئیس‌جمهور آمریکا دستور سرنگونی جمهوری اسلامی ایران را — با خواب آشفته‌ای که لابد دیده — به سازمان سیا صادر میکند. آن وقت نکته‌ی جالب توجه این است که ذکر میکند به چه وسیله ساقط کنید.

اولین نقطه‌ای که ذکر میکند تبلیغات است؛ پروپاگاندا. میگوید تبلیغ کنید علیه جمهوری اسلامی. به نظر تان این سیاست آشنا نیست؟ تبلیغ علیه جمهوری اسلامی؛ تبلیغ در دنیا، تبلیغ در افکار عمومی، تبلیغ در داخل کشور. این کاری بوده که آن روز اینها شروع کردند؛ تبلیغات. البته فقط تبلیغات نبود؛ تحریم هم بود، جاسوسی هم بود، نفوذ هم بود، زمینه‌سازی برای کودتای نظامی هم بود، از این چیزها هم بود، اما اول تبلیغات را اسم می‌آورد، میگوید با تبلیغات. این تا امروز ادامه دارد؛ از سال ۷۹ میلادی — که میشود سال ۵۸ — تا امروز، ۴۳ سال است که این سیاست آمریکا ادامه دارد؛ سیاست هدف‌گیری سرنگونی جمهوری اسلامی. به چه وسیله؟ به وسیله‌ی تحریم، به وسیله‌ی نفوذ، به وسیله‌ی فشار حداکثری، به وسیله‌ی ایجاد اتحادهای ضدایرانی، ایران‌ستیزی، اسلام‌ستیزی، شیعه‌ستیزی؛ به این وسیله‌ها، و در رأسش به وسیله‌ی تبلیغات. الان ۴۳ سال است که آمریکایی‌ها این کار را دارند میکنند و تا همین امروز این کار دارد انجام میگیرد.

ایشان نماز جمعه را در سلسله‌ی قدرت نرم نظام اسلامی، یک حلقه‌ی بسیار مهم است، در حفاظت از ارزشها معرفی کردند و فرمودند: امروز آن چیزی که راه‌گشا است و تأثیرگذار است قدرت نرم است؛ ... نماز جمعه یکی از مهم‌ترین حلقه‌های این زنجیره‌ی قدرت نرم محسوب میشود.

رهبر انقلاب اسلامی یکی ویژگی‌های خطبه‌های نماز جمعه را مقابله با شبهه‌پراکنی‌های دائمی دشمن دانستند و ادامه دادند: امروز میدان رزم میدان قدرت نرم است و قدرت نرم دشمن شبهه‌پراکنی است. «شبهه‌پراکنی» یعنی چه؟ یعنی ما یک ملتی داریم که این ملت آمدند با اعتقاد و ایمان کامل پای انقلاب ایستادند، جان دادند، زحمت کشیدند، خودشان را به زحمت انداختند، انقلاب را به پیروزی رساندند، بعد هشت سال در یک جنگ تحمیلی ایستادگی کردند، بعد هم در مقابل فتنه‌هایی که تا امروز وجود داشته ایستاده‌اند، هر جا لازم بوده حضور پیدا کرده‌اند؛ خب حالا اگر چنانچه دشمن بخواهد این دژ مستحکم را از بین ببرد یا رخنه در آن ایجاد کند، باید چه کار کند؟ باید در این ایمان خدشه کند، باید در این ایمان مناقشه کند؛ این با شبهه‌افکنی به وجود می‌آید. شبهه را دست‌کم نباید

گرفت. بودند افرادی که در مقابل نیزه و شمشیر ایستادند، در مقابل شبهه و تردید زمین افتادند، نتوانستند بایستند؛ دیدیم ما افراد این جوری را. در میدانهای نبرد با قدرت، با شجاعت ایستادگی کردند اما یک شبهه‌ای برایشان پیش آمد، نتوانستند حل کنند، زمین خوردند؛ شبهه این جوری است. (بیانات در دیدار ائمه جمعه سراسر کشور ۵ مرداد ۱۴۰۱)

نتیجه‌گیری

با وقوع انقلاب اسلامی در ایران به رهبری امام خمینی (ره)، نه تنها یکی از ستونهای حافظ منافع آمریکا در منطقه فرو ریخت بلکه نظامی بر سر کار آمد که با ارائه گفتمان انقلاب اسلامی در جهان، با شعار نه شرقی نه غربی در مقابل تمام مستکبران ایستاد. استکبار جهانی برای مقابله با این گفتمان با توسل به امکانات وسیع، عوامل، عناصر و نیروهای بسیار در جهت نابودی جمهوری اسلامی ایران در همه‌ی جبهه‌ها وارد شد لذا امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران از اولین روزهای پیروزی انقلاب اسلامی، آماج تهدیدات متعددی مثل اقدامات گروهک‌های تجزیه طلب، تلاش برای کودتای نظامی، ترور رهبران انقلاب، نفوذ افراد وابسته برای ایجاد انحراف در اهداف انقلاب، تحمیل ۸ سال جنگ، تحریم‌های اقتصادی و... مواجه بوده است. البته همه هجمه‌ها فقط در حوزه نظامی و شبه نظامی نبوده بلکه تهاجم بر علیه نظام جمهوری اسلامی ابعاد دیگری هم داشت که رهبر انقلاب از آن تحت عنوان تهاجم فرهنگی، ناتوی فرهنگی، جنگ نرم و... یاد کرده و از متولیان امر خواستند با تدابیر و اقدامات بجا و درست خود را برای مقابله با این تهاجمات نیز آماده کنند.

گفتن زمن، از تو کار بستن بی‌کار نمی‌توان نشستند دشمن در این تهاجم قصد دارد برای ساقط کردن نظام جمهوری اسلامی با بکارگیری همه ابزار و عوامل همچون رسانه‌های رادیو، ماهواره، فضای مجازی، عوامل نفوذی و... نقاط قوت مثل ولایت فقیه، ارزش‌های اسلامی، مشارکت سیاسی، دموکراسی دینی، ثبات و مشروعیت سیاسی و... که نقطه اتکای جمهوری اسلامی ایران می‌باشد را بی‌اثر نماید. آنها تلاش دارند نقاط ضعف موجود در دولت‌ها را به گونه‌ای تحلیل کنند که باعث تضعیف و ناامیدی مردم از آینده نظام و بی‌اثر شدن نقاط قوت جمهوری اسلامی ایران شود. علی‌رغم تلاش بیگانگان برای رسیدن به اهداف خود، جمهوری اسلامی ایران در طول ۴۳ سال عمر خود با رهبری حکیمانه امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری با توجه به قدرت نرم جمهوری اسلامی ایران، توانسته از پیچ‌های تاریخی مهمی همچون جنگ تحمیلی که ماهیت و تمامیت ارضی کشور را تهدید می‌کرد، فتنه سال ۱۳۸۸ که اعتماد عمومی و

دموکراسی دینی را مورد هجمه قرار داده بود، فتنه سال ۱۴۰۱ که ارزش‌های دینی همچون حجاب را هدف داشت عبور نماید و قدرت نرم جمهوری اسلامی ایران را در جهان مطرح و نقش بازیگری برای آن در صحنه بین‌الملل ایجاد نمودند و امروز جمهوری اسلامی ایران به عنوان حامی مستضعفان و مظلومان جهان نه تنها در مقابل ناامنی‌ها ایستاده است بلکه هر کجا از آنها حمایت نموده، مستضعفان و مظلومان مثل حزب الله لبنان، فلسطین، سوریه و... در مقابل مستکبران پیروز میدان بوده اند. ولی این به این معنا نیست که مدیران و مسئولین خیالشان از تهاجم دشمن راحت باشد بلکه باید با تدابیر صحیح و اعمال اصول مدیریتی در مقابل هجمه‌های اشاره شده همیشه آماده باشند.

چرا که به قول مقام معظم رهبری: شما اگر در سنگر خوابت برد، معنایش این نیست که طرف مقابل شما و دشمن شما هم خوابش برده؛ او مواظب شما است، او مراقب شما است، او منتظر است که شما خوابت ببرد. (بیانات در دیدار اعضای شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی، در تاریخ ۱۳۹۶/۱۰/۰۶).

در همین راستا پیشنهاد می‌گردد:

نهادهای فرهنگی و دینی با بکارگیری مدیران و نیروهای متخصص و توانمند انقلابی تقویت گردند.

اطلاع‌رسانی به موقع برای ایجاد آگاهی و حفظ آمادگی مستمر در آحاد مردم صورت گیرد.

اعتماد سازی عمومی نسبت به منابع اطلاع‌رسانی داخلی انجام شود.

اعتماد به نفس مردم به داشته‌های فرهنگی ملی خود تقویت شود.

مسئولیت‌پذیری مردم نسبت به سرنوشت کشور تقویت گردد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

فهرست منابع:

۱. قرآن کریم
۲. افتخاری، اصغر. ۱۳۷۷. «امنیت ملی: رهیافت‌ها و آثار». فصلنامه مطالعات راهبردی. پیش‌شماره ۲.
۳. افتخاری، اصغر. ۱۳۹۲. امنیت اجتماعی‌شده. تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
۴. بوزان، باری. ۱۳۷۸. مردم، دولتها و هراس. تهران: پژوهشگاه مطالعات راهبردی.

۵. پیام به مناسبت افتتاح چهارمین دوره‌ی مجلس شورای اسلامی، ۷/۳/۱۳۷۱
۶. بیانات در دیدار نمایندگان مجلس شورای اسلامی، ۷/۳/۱۳۸۲
۷. بیانات در دیدار جمعی از دانشجویان قزوین ۲۶/۰۹/۱۳۸۲
۸. بیانات در دیدار اعضای مجلس خبرگان رهبری، ۳۱/۶/۱۳۸۳
۹. بیانات در دیدار زائرین و مجاورین حرم مطهر رضوی ۰۱/۰۱/۱۳۸۴
۱۰. بیانات در مراسم هفدهمین سالگرد ارتحال حضرت امام خمینی (رحمه‌الله)، ۱۴/۳/۱۳۸۵
۱۱. برگزاری نخستین نشست اندیشه‌های راهبردی با موضوع «الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت» ۱۰/۰۹/۱۳۸۹
۱۲. بیانات در دیدار رئیس و مسئولان قوه قضائیه، ۷/۴/۱۳۸۹
۱۳. بیانات دیدار مقام معظم رهبری با جمعی از اساتید دانشگاه‌ها ۱۳۹۰/۶/۲
۱۴. بیانات در دیدار زائرین و مجاورین حرم مطهر رضوی ۰۱/۰۱/۱۳۹۲
۱۵. بیانات در دیدار دست اندرکاران برگزاری انتخابات ۱۶/۰۲/۱۳۹۲
۱۶. بیانات در مراسم دانش‌آموختگی دانشجویان دانشگاه علوم انتظامی ۲۶/۰۶/۱۳۹۶
۱۷. بیانات در دیدار اعضای شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی، در تاریخ ۰۶/۱۰/۱۳۹۶
۱۸. بیانات در مراسم دانش‌آموختگی دانشجویان دانشگاه‌های افسری ارتش ۰۸/۰۸/۱۳۹۸
۱۹. بیانات در دیدار دانش‌آموزان و دانشجویان با رهبر انقلاب ۱۲/۰۸/۱۳۹۸
۲۰. شریعتمدار جزایری، «نورالدین»، امنیت در فقه سیاسی شیعه»، مجله‌ی علوم سیاسی، دوره اول، شماره‌ی ۹، تابستان ۱۳۷۹، صفحه ۵-۳۱
۲۱. عبدالله خانی، علی. ۱۳۸۹. نظریه‌های امنیت، نظارت و اجرا موسسه فرهنگ مطالعات و تحقیقات بین المللی ابرار معاصر تهران، معاونت پژوهشی، تهران، موسسه فرهنگی مطالعات و تحقیقات بین المللی ابرار معاصر تهران.
۲۲. لکزایی، شریف، «امنیت در اسلام»، فصلنامه‌ی علوم سیاسی، دوره اول، شماره‌ی ۳۴، تابستان، ۱۳۸۵، صفحه ۷-۵۰
۲۳. گروه مطالعاتی امنیت. ۱۳۸۷. نظریه امنیت در جمهوری اسلامی ایران، تهران انتشارات دانشگاه عالی دفاع ملی.
۲۴. صیحه امام خمینی، ج ۱۵

۲۵. ماندل، رابرت. ۱۳۸۷. چهره متغیر امنیت ملی. تهران: پژوهشکده مطالعات راهبردی.
۲۶. معین، محمد. ۱۳۶۳. فرهنگ معین. چاپ ششم. تهران: انتشارات امیرکبیر.
۲۷. فولر، گراهام، قبله عالم؛ ژئوپلیتیک ایران، ترجمه عباس مخبر، تهران، نشر مرکز، ۱۳۷۳
۲۸. فیروزی، محرمعلی، بایسته‌های بازیابی هویت عاشورایی و مهدوی انقلاب اسلامی در رسانه‌های عمومی، ارائه شده به دومین کنگره عاشوراپژوهی، اداره کل اوقاف امور خیریه زنجان، ۱۷ بهمن ۱۳۸۶.
۲۹. روزنامه اطلاعات، شماره ۲۴۳۶۳، دوشنبه ۲۵ آذر ۱۳۸۷

